

Charlotta Lif-Sjöcrona
Ekonom
charlotta.lif-sjocrona@ekero.se

PM Tekniska nämnden, Teknik- och exploateringskontorets- Förslag till driftbudget 2020 med inriktning 2021-2022

Dnr TN19/82-021

Sammanfattning

Teknik- och exploateringskontoret har en nettobudget på 19,3 mnkr år 2020 enligt Kommunstyrelsens beslutade budgetram.

Kommunstyrelsen ger förslag enligt två alternativ för perioden 2021-2022. Alternativ A med 19,5 mnkr respektive 19,7 mnkr för åren 2021-2021, eller alternativ B 19,3 mnkr respektive 19,3 mnkr för åren 2021-2021.

Förslag till nettobudget för Teknik- och exploateringskontorets verksamheter redovisas i bilaga 2 (A och B) enligt föreslagen budgetram alternativ A.

Mellan 2019 till 2020 utökas Teknik- och exploateringskontorets ram med 2,7%. Bedömningen på en översiktlig nivå visar inga indikationer på ekonomisk obalans under 2020, utöver engångsavvikelser och förändringar enligt föreslagen investeringsbudget för 2020 (2021-2024). Behov av budgetförstärkning för dessa investeringar och belastningar för år 2020 utvecklas i bilaga 3.

Från 2020 till 2021 och 2022 utökas Teknik- och exploateringskontorets ram med 1% år 2021 och därefter med 0,9% år 2022. Med utgångspunkt från förslag till Teknik- och exploateringskontorets driftbudget för åren 2021-2022 krävs ökad bruttointäkt alternativt minskad bruttokostnad för att nå Kommunfullmäktiges beslutade budgetram. Utan kostnadsreducering bedöms bl.a. verksamheten *Gator, vägar och parkering*, ej kunna täcka de ökade kostnader som följer av indexreglering. Verksamhetsområdet *Gator, vägar och parkering* förväntas gå med underskott om 0,1 mnkr 2021 respektive 0,2 mnkr år 2022.

Risker som följer av förslag 2020-2022 är en lägre driftfrekvens för kommunägd utemiljö och väg, som i sin tur kan påverka måluppfyllelsen om en *trygg och snygg* kommunal utemiljö och väg.

Kostnadseffektiviseringar genom upphandling eller reducerat kommunalt driftområde kommer att ses över i samband med upphandling av driftleverantör för den kommunala utemiljön. Förslag kommer att läggas fram till reducerad drift inom kommunens utemiljö för att möta Kommunstyrelsens beslutade ram.

Intäktsförstärkning inom Teknik- och exploateringskontoret sker främst via förändringar av taxor och avgifter där kommunen upplåter mark genom arrenden, markupplåtelser eller om parkeringsavgifter uttas. Förslag till förändring är föremål för senare politiskt ställningstagande och ej föremål för beslut i förslag 2020-2022.

Måluppfyllelse bedöms ej kunna uppnås med befintliga resurser inom verksamhetsområdet *Gator, vägar och parkering* under mandatperioden 2019-2022. En resursförstärkning skulle innebära en utökning av den befintliga personalstaten. Beslutad budget för år 2020 samt förslag till inriktning 2021-2022 saknar dock utrymme för utökad personalstat.

Innehåll

PM Tekniska nämnden, Teknik- och exploateringskontorets- Förslag till driftbudget 2020 med inriktning 2021-2022.....	1
Dnr TN19/82-021.....	1
1. Förslag till driftbudget.....	4
1.1.1. Gator, vägar och parkering 2020, ökade bruttokostnader.....	4
1.1.2. Utemiljö 2020 (Park- och torg/Idrotts – och fritidsanläggningar)....	5
1.2. Verksamhetsområdet Grundvatten 2020.....	6
2. Förslag till inriktning driftbudget åren 2021-2022.....	6
2.1.1. Gator, vägar och parkering 2021-2021, ökade bruttokostnader.....	7
2.1.2. Utemiljö 2020 (Park- och torg/Idrotts – och fritidsanläggningar)....	7
3. Verksamhetens mål.....	9
3.1. Resurser – kapacitet.....	9
3.1.1. Budget – Tekniska nämndens ram och uppdrag från Kommunstyrelsen.....	9
4. Riskbedömning känslighetsanalys.....	10
5. Framåtblick.....	10

1. Förslag till driftbudget

Ekerö kommun befinner sig i en expansiv fas med tillväxt och inflyttning. Under de närmaste åren kommer kommunens infrastruktur att ge nya möjligheter, med breddning av Ekerövägen/261 samt på sikt färdigställandet av Förbifart Stockholm/E4. Omvandlingen innebär större krav på kommunens utemiljö och vägnät som behöver anpassas då vi går från en utpräglad landsortskommun till en blandning av landsbygd och småstad.

För att möta denna utveckling har Teknik- och exploateringskontoret en nettobudget på 19,3 mnkr (2 mnkr bruttointäkter och 21,3 mnkr i bruttokostnader) år 2020 enligt Kommunstyrelsens beslutade budgetram. Detta är en ökning på 2,7 % från föregående år.

Förslag till nettobudget för Teknik- och exploateringskontorets verksamheter redovisas i bilaga 2 (A) enligt föreslagen budgetram alternativ A.

Bedömningen på en översiktlig nivå ger inga indikationer på ekonomisk obalans under 2020, utöver en planerad resursförstärkning av personalstaten, engångsavvikelser samt förändringar enligt föreslagen investeringsbudget för 2020 (2021-2024). Behov av budgetförstärkning utvecklas i tabellbilaga 3.

1.1.1. Gator, vägar och parkering 2020, ökade bruttokostnader

Med utgångspunkt från Kommunstyrelsens beslutade budgetram för år 2020 förslår Teknik- och exploateringskontoret en omfördelning av den föreslagen driftbudget 2020 (2021-2022) mot verksamhetsområdet *Gator, vägar och parkering* (nettoökning 9%).

Kostnadsökningen sker bland annat till följd av de förslag som ligger i investeringsbudgeten för perioden 2020-2024. Förslaget inkluderar bland annat en utveckling av kommunens infartsparkeringar med 8 500 kvm¹ med en driftekonomisk effekt på 0,1 mnkr/år.

Kostnadsökningen är också ett resultat av exploateringsverksamheten och utvecklingen av en ny strandpromenad, samt GC-vägnät inom området Fredrikstrand. Dessa driftområden beräknas till ca 1 100 meters längd. De driftekonomiska effekterna till följd av utökningen av GC-vägnätet beräknas till

---

¹ Driftekonomisk effekt beräknas till 100 tkr/år för utökning 8 500 kvm.

0,07 mnkr/år 2020. Detta inkluderar även kommunens övertagande av driften vid Clas Horns väg².

Kostnader för isbrytning i Tappströmskanalen har under vintertid skapat ekonomisk obalans inom verksamhetsområdet Trafik med 0,15 mnkr/vintersäsong. Förslag till förändringar i budget 2020-2022 delges i bilaga 3.

1.1.2. Utemiljö 2020 (Park- och torg/Idrotts – och fritidsanläggningar)

Med utgångspunkt från Kommunstyrelsens beslutade budgetram för år 2020 föreslår Teknik- och exploateringskontoret en omfördelning av föreslagen driftbudget 2020 (2021-2022) mot verksamhetsområdet Utemiljö (nettoökning 7%) för att täcka utökade driftkostnader inom verksamheten.

Under 2019-2021 kommer antalet grönytor³ att öka från 120 till 230 hektar, vilket nästa är en dubblering av kommunägd grönyta. Detta är en följd av utökad drift vid exploateringsområdena Fredrikstrand, Ekerö strand, Sjöhall och Brunna. Den beräknade driftkostnaden för de utvecklade ytorna uppgick till 1 Mkr⁴ enligt kalkyl upprättad år 2018. Effekten av denna driftökning realiserades redan under föregående år då kommunen ägde och ansvarade för driften av dessa grönytor.

Under år 2019 utökades bruttobudget för verksamhetsområdet *Parker* med 20%⁵ för att täcka den utökade driften och justera för ekonomisk obalans.

Enligt 2019 års förslag till inriktningsbudget förstärks bruttobudget med ytterligare 1,8 % för att möta generella prisökningar till följd av indexreglering i avtal.

En vidareutveckling av exploateringsområdena och anläggningen av de nya skötselytorna som parker, aktivitetsytor, gångvägar och strandvård kommer att

---

² Driftekonomisk effekt beräknas till 60 tkr/år för utökning 1 100 kvm GC-väg och strandpromenad (gångväg).

³ Till grönytor räknas grönt inom tätortsgränsen, såsom allmänna parker och öppna gräsytor samt andra träd- eller gräsbevuxna ytor, vid byggnation överblivna gröna ytor (impediment), villaträdgårdar, gröna ytor mellan flerbostadshus och industribyggnader. Berg i dagen inräknas i denna kategori. Åker, vilket i vissa fall finns inom tätortsgränsen, räknas däremot inte som grönyta.

⁴ Kalkylen beräknades på enbart innehav av grönyta och enbart grundläggande drift.

⁵ Bruttobudget ökar från 3 264 mnkr år 2018 till 3 927 mnkr år 2019 för verksamhetsområdet Parker (249*).

ske i etapper och är beroende av exploateringsprojektens progress. Detta kommer medföra ytterligare driftökningar som följd.

Bruttobudget för verksamhetsområdet *Idrotts- och fritidsanläggningar* förstärks med 7,1 % (netto) från 2019 till 2020. Utökningen sker som en förstärkning vid upphandlingen av ny driftleverantör för kommunens utemiljö⁶ under 2020. Därutöver generella prisökningar till följd av indexreglering samt utökad drift vid beslutad investering för lek- och aktivitetsyta vid Ekebyhov 1:17.

1.2. Verksamhetsområdet Grundvatten 2020

Renoveringen av Södrans grundvattenanläggning sköts upp från år 2019 till 2020 och har flyttats till den till investeringsbudget 2020 med inriktning 2021-2024. Bruttokostnaden minskas 0,4 mnkr år 2020.

2. Förslag till inriktning driftbudget åren 2021-2022

Kommunstyrelsen ger förslag enligt två alternativ för perioden 2021-2022. Alternativ A med 19,5 mnkr respektive 19,7 mnkr för åren 2021-2021, eller alternativ B 19,3 mnkr respektive 19,3 mnkr för åren 2021-2021. Förslag till nettobudget för Teknik – och exploateringskontorets verksamheter redovisas i bilaga 2 (B) enligt föreslagen budgetram alternativ A.

Mellan åren 2020 till 2021, 2022 utökas Teknik- och exploateringskontorets ram med 1% år 2021 och därefter 0,9% år 2022.

En bedömning på översiktlig nivå visar tecken på ekonomisk obalans med utgångspunkt från beslutat förslag till driftbudget 2020 med inriktning 2021-2022 budgetram alt. A. Utan kostnadsreducering genom upphandling bedöms bl.a. verksamheten *Gator, vägar och parkering*, ej kunna täcka de ökade kostnader som följer av indexreglering av befintligt kommunalt vägnät. Verksamhetsområdet *Gator, vägar och parkering* förväntas gå med underskott om 0,1 mnkr 2021 respektive 0,2 mnkr år 2022.

Möjligheter till kostnadseffektiviseringar genom upphandling eller reducerat kommunalt driftområde kommer att ses över i samband med upphandling av driftleverantör för den kommunala utemiljön. Förslag kommer att läggas fram

---

⁶ Konsultkostnader beräknas till 0,15 mnkr.

⁷ Beräknas driftskostnad vid etapp 1, 15-20 tkr/år.

till reducerad drift inom kommunens utemiljö för att möta Kommunstyrelsens beslutade ram för åren 2021-2022.

Ytterligare budgetförstärkning kommer även att behövas med utgångspunkt från förslaget till investeringsbudget 2020 med inriktning 2021-2024 och exploateringsområdena Fredrikstrand och Ekerö strand.

2.1.1. Gator, vägar och parkering 2021-2021, ökade bruttokostnader

Inriktningsbudgeten för åren 2021 -2022 kommer ej att kunna täcka indexreglering av befintliga avtal inom verksamhetsområdet *Gator, vägar och parkering*⁸, eller planerade utökade driftområden som följer av exploateringsverksamheten och förslag till investeringsbudget 2020-2024.

Underskott till följd av indexreglering av befintliga gator, vägar och parkeringar förväntas 2021 med 0,1 mnkr och 0,2 mnkr 2022.

I förslag till investeringsbudgeten planeras utveckling av GC-vägnätet parallellt med Björkuddsvägen till 2021. Drifteconomiska effekter av investeringen beräknas till 0,03 mnkr/år⁹. Den nya vägen förväntas tas i drift 2022-2023. Budgetförstärkning ges genom förslag till förändring.

Hänsynstagande till en utökad personalstat finns inryms ej i Teknik- och exploateringskontorets förslag till driftbudget 2020, med inriktning 2021-2022.

2.1.2. Utemiljö 2020 (Park- och torg/Idrotts – och fritidsanläggningar)

Genom exploateringsverksamheten och utvecklingen av Fredrikstrand och Ekerö strand byggs strandpromenaden ut. De förväntade drifteconomiska effekterna av de nya driftområdena kopplade till strandpromenad, strandlinje och planerad parkanläggning beräknas till 0,3 mnkr/år. Belastning prognostiseras till år 2021. Övriga föreslagna investeringar 2021 förväntas ej ge stora drifteconomiska effekter¹⁰.

---

⁸ 8% ökning/år av rörliga delar.

⁹ Beräkning med utgångspunkt från en GC-väg parallellt med Björkuddsvägen fram till Ekebyhovs skola.

¹⁰ Beräkningen för lek- och aktivitetsyta vid Ekebyhov, etapp 2 beräknas till ca 20 tkr/år med utgångspunkt från nuvarande driftavtal. Detta är den enda planerade investeringen i inriktningsbudgeten som ger drifteconomisk effekt.

Justeringar av drift vid den befintliga strandpromenaden vid Ekerö centrum kommer även att behöva ses över för att få ett enhetligt underhåll med nya delsträckor. Helheten ses över i takt med att förstudien för de nya delarna av strandpromenaden blir klar.

Bild: Ekerö centrum

Bilden visar skötselområdet för grönyta vid exploateringsområdet Ekerö strand innan utvecklingen av strandpromenad, park med lek- och aktivitetsyta samt småbåtshamn.

Kostnadseffektiviseringar bedöms kunna uppnås genom upphandling eller reducerat kommunalt driftområde. I samband med upphandlingen av driften för kommunens utemiljö kommer ytor bl.a. kopplade till föreningslivet ses över. En privat aktör har även visat intresse för att ta över driften av Ekerö centrum. Driftekonomiska effekter och konsekvensanalys av att överlåta ansvaret för driften till en privat aktör kommer att ses över av kontorets exploateringsstrateg och förvaltare.

3. Verksamhetens mål

3.1. Resurser – kapacitet

Teknik- och exploateringskontoret har sammanlagt fem beslutade mål från Tekniska nämnden. Investeringar och satsningar planeras med utgångspunkt från dessa mål och med stöd av förvaltningens beslutade verksamhetsplan¹¹. Bedömningen är att kontoret i dagsläget inte har de resurser som krävs för måluppfyllelse mot tekniska nämnden. En förutsättning för att Teknik- och exploateringskontoret skall kunna nå måluppfyllelse mot Tekniska nämnden är genom utökning av personalstyrkan genom konsulter alternativt personalstat. Resursförstärkningen genom anställning kommer innebära en utökning av den befintliga personalstaten. Beslutad budget för år 2020 samt förslag till inriktning 2021-2022 saknar dock utrymme för utökad personalstat.

3.1.1. Budget – Tekniska nämndens ram och uppdrag från Kommunstyrelsen

Teknik- och exploateringskontorets förslag till driftbudget 2020-2022 saknar i delar ekonomiskt utrymme för de mål och arbete som utförs av Teknik- och exploateringskontoret för Kommunstyrelsen. För att Teknik- och exploateringskontoret ska kunna möta sin budgetram (alt a) behöver Tekniska nämnden få ekonomisk förstärkning från Kommunstyrelsen för de projekt och utredningar som ligger utanför Tekniska nämndens beslutade mål och ordinarie driftverksamhet. Exempel på mål utanför den ordinarie verksamheten är Kommunstyrelsens mål till Teknik- och exploateringskontoret att utreda eventuellt övertagande av vägföreningar inom kommunen¹², samt målet att utveckla närvärme vid Ekebyhov¹³.

Kontoret behöver även utökad ram för utveckling av befintliga grönytor och vägnät enligt förslag till investeringsbudget 2020 (2021-2024). Detta för att

---

¹¹ TN19/55-008

¹² KS Mål 9/93

¹³ KS Mål 73/93

bibehålla drift vid parker, allmänna platsmarker, gator, vägar och andra trafikanläggningar enligt beslutade nämndmål.

4. Riskbedömning känslighetsanalys

Under 2018 genomfördes en risk- och väsentlighetsanalys av Teknik- och exploateringskontoret. Den största risken var att förlora kompetens på kontoret. En av åtgärderna var att rekrytera fler personer för att minska arbetsbelastningen på befintlig personal. Under 2018 anställdes bland annat en exploateringsingenjör för att täcka upp för det behov som uppstått till följd av två föräldraledigheter. Under 2019 har en exploateringsstrateg anställts. Syftet är att fylla de behov som uppstår vid en planerad pensionsavgång under 2020.

En utvärdering av befintliga resurser år 2019 visar behov av ytterligare en vägingenjör för att möta nämndmål och uppdrag enligt verksamhetsplan.

Sedan kontoret börjat arbeta med den nya översiktsplanen har kontoret haft konstant låga investeringsvolymerna. Tekniska nämnden har en genomförandegrad för planerade investeringar på runt 50% med befintlig arbetsstyrka, parallellt med exploateringsverksamhet. För att täcka upp för en föräldraledighet (deltid) samt för att få resurs att förstärka verksamhetsområdet kommer kontoret att anställa ytterligare en vägingenjör, som vi förväntar kommer att vara på plats i början av 2020. Resursförstärkningen inryms inte i förslaget till inriktningsbudget 2020 (2021-2022). Kontoret önskar beslut om att detta behov inkluderas i framtida budgetförslag.

Teknik- och exploateringsverksamheten är beroende av ekonomisk ram för att kunna utföra sitt uppdrag. Effekter av en för snäv ram är negativa avvikelser inom verksamhetsområdet *Gator, vägar och parkering* samt en lägre frekvens på underhåll främst inom utemiljöns driftområden som inkluderar motionsspår, parkvägar, grönytor, aktivitetsytor m.m.

5. Framåtblick

Kommunfullmäktige antog i början av 2019 Ekeröalliansens politiska plattform som inriktning för de kommunala verksamheterna under mandatperioden 2019-2022. Den politiska plattformen omfattade 11 st. målområden och 93 st. konkreta uppdrag givna varav 6 st. uppdrag är för kontorets del knutna till kommunstyrelsens uppdrag. Till Tekniska nämndens ansvar och mål finns 4 st. konkreta uppdrag knutna till Teknik- och Exploateringskontoret.

Nedan redovisas uppdrag tillhörande KS men som faller på kontoret;

- Införa fler strategiskt placerade infartsparkeringar med bl.a. laddstolpar
- Utreda ev. övertagande av vägföreningar inom kommunen
- Söka medel för infrastruktursatsningar ur EU-s infrastrukturfonder
- Införa biobaserad närvärme
- Påskynda utbyggnaden av det kommunala vatten- och avloppsnätet (tillsammans med Roslagsvatten)
- Skydd för Jungfrusundsåsen samt Ekebyhovsdalen

När det gäller Tekniska Nämndens mål som faller på kontoret finns följande uppdrag;

- Förbättra och utöka kvaliteten i hela kommunens gång och cykelbanenät
- Snyggt och tryggt runt vägar, i parker och på allmänna platser
- Förbättrad belysning för den upplevda tryggheten vid parkvägar, övergångsställen, trafikerade vägar mm i samråd med vägföreningar och andra aktörer.
- Utveckla strandpromenaden vid kanalen genom caféer, aktivitetsytor och andra träffpunkter.

Kontorets givna uppdrag är mångfacetterad och kräver strategiska övervägande och val för att både på kort och lång sikt kunna genomföra de uppdrag som givits av våra förtroendevalda.

Resursförstärkning krävs inom verksamhetsområdet Gator, vägar och parkering för att orka med och genomföra alla de projekt och åtgärder som är för handen. Vidare saknas det administrativt stöd på kontoret vilket innebär att varje handläggare själv får lägga tid och resurser på att svara för detta. Bl. a så finns behov av att se över hanteringen av GDPR inom kontoret.

När det gäller ekonomihanteringen behöver kontoret främst ta fram en exploateringsbudget för våra ca 40 st. exploateringsprojekt. Vidare behövs rutiner och mallar förbättras inom enheten.

I samarbete med Fastighetskontoret behöver även avvecklas de fastigheter och byggnader som inte behövs för kommunens kärnverksamhet. På så sätt kan

även kommunens driftskostnader förbättras och frigörs resurser till andra
välbehövliga behov.